

UKÁZKOVÉ TESTY

110 minut

45 úloh

Následující stránkou začíná **cvičný test**. Je sestaven tak, aby co nejvíce odpovídal testu, který vás s největší pravděpodobností u přijímacích zkoušek potká. Je složen ze tří dimenzí s celkem 45 úlohami (15 + 15 + 15 úloh). Při řešení se pokuste co nejvíce napodobit prostředí zkoušek. Dodržujte **stanovené časy** a nepoužívejte kalkulačku ani další pomůcky. Připravte si také **volný list** papíru formátu A4 na poznámky a výpočty.

POKYNY K TESTU

- Testy tvoří **45 úloh**, na jejichž vyplnění máte celkem **110 minut** čistého času.
- Test je rozdělen do **tří dimenzí** (numericko-analytické myšlení, kritické myšlení a uvažování v anglickém jazyce).
- Každá dimenze má **vlastní časovou dotaci** (po 45 minutách pro první dvě dimenze a 20 minut pro třetí dimenzi).
- Mezi jednotlivými dimenzemi **není možné** volně přecházet, k další dimenzi vždy postupujte teprve tehdy, až vyprší čas pro tu předcházející.
- U každé otázky je právě **jedna správná odpověď**.
- Za správnou odpověď získáváte vždy **1 bod**.
- Za špatnou odpověď ztrácíte vždy **0,20 bodu**.
- Za nezodpovězenou otázku nic nezískáváte ani neztrácíte.
- Postupujte od jednodušších úloh ke složitějším.

Ukázkový test 1

NUMERICKO-ANALYTICKÉ MYŠLENÍ

45 minut

15 úloh

1.

Které hodnoty lze doplnit za čísla x , y , aby platila uvedená rovnost?

$$x^y = 2/3$$

- a) $x = 2,25$, $y = -0,5$
- b) $x = 3/2$, $y = 0,3$
- c) $x = 0,75$, $y = -(2/3)$
- d) $x = 1,5$, $y = -1,5$
- e) $x = 2/3$, $y = -1$

2.

Délka tělesové úhlopříčky krychle je $6\sqrt{3}$ cm. Jaká je délka její stěnové úhlopříčky?

- a) $6\sqrt{2}$ cm
- b) 3,5 cm
- c) $\sqrt{6} \cdot \sqrt{3}$ cm
- d) 2 cm
- e) $1,5 \cdot \sqrt{3}$ cm

3.

Pro číslo z platí

$$z = y/x$$

a zároveň platí, že

$$x > y > 0$$

Která z následujících nerovností splňuje dané podmínky?

- a) $z^3 > z$
- b) $z > z^2$
- c) $z > \sqrt{z}$
- d) $z > 2z$
- e) $z/x > z/y$

4.

Ota a Pavel natrhali za hodinu 100 kg švestek. Poměr nasbíraného množství Oty a Pavla je 4 : 5. Jak dlouho by musel Ota sám sbírat, aby nasbíral stejné množství jako nasbírali oba dohromady?

- a) 2 hodiny a 30 minut
- b) 2 hodiny a 15 minut
- c) 2 hodiny a 0 minut
- d) 1 hodinu a 45 minut
- e) 1 hodinu a 30 minut

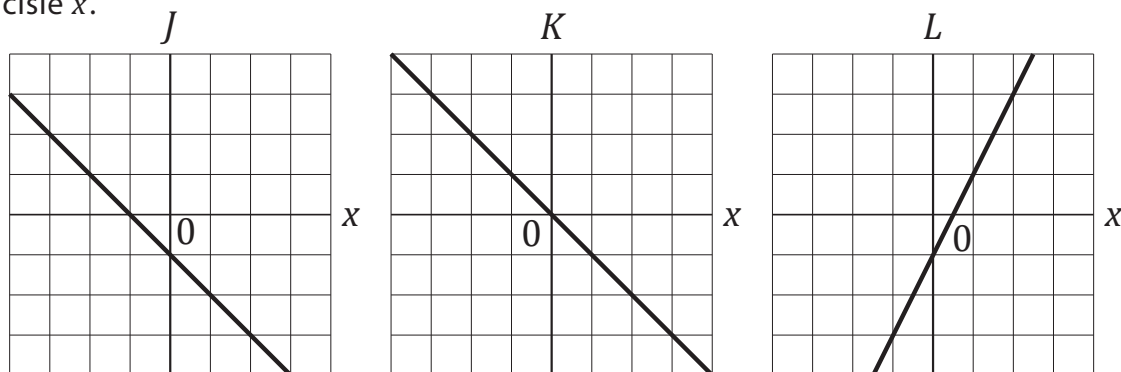
5.

Máme čísla x , y , z . Platí, že součet x a y je s číslem z v poměru 3 : 4. Určete součet $x + y + z$, pokud platí, že dvojnásobek čísla z je 24.

- a) 9
- b) 12
- c) 21
- d) 24
- e) 32

6.

První dva grafy znázorňují závislost čísel J a K na čísle x . Třetí graf znázorňuje závislost čísla L na čísle x .

Jaká je závislost čísla L na číslech J a K ?

- a) $L = J - K$
- b) $L = J + 2K$
- c) $L = J + K + 2$
- d) $L = J - 3K$
- e) $L = -J - K$

Testy studijních předpokladů

Příprava na přijímací zkoušky TSP Masarykovy univerzity

7.

Která z následujících možností zobrazuje čísla seřazená sestupně?

- a) $1/2; 2/3; 3/5; 6/8; 5/6$
- b) $7/9; 0,75; 5/6; 3/5; 1/3$
- c) $5/6; 7/9; 6/8; 0,7; 3/5$
- d) $6/8; 5/6; 3/5; 1/3; 2/9$
- e) $0,75; 5/6; 3/5; 0,9; 11/9$

8.

Následující závorky říkají, jak se změní pořadí čísel při provedení dané permutace:

Permutace A: $(1, 2, 3, 4, 5) \rightarrow (2, 4, 5, 3, 1)$

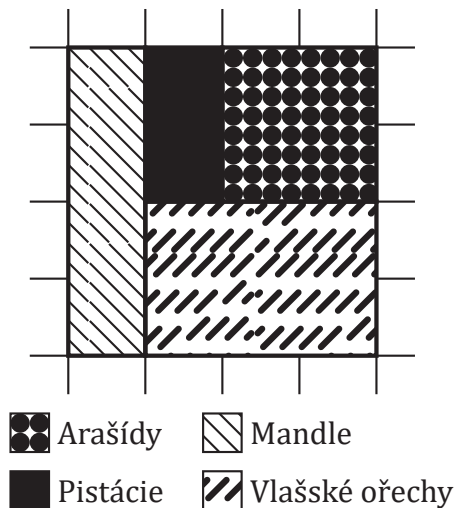
Permutace B: $(1, 2, 3, 4, 5) \rightarrow (3, 1, 5, 2, 4)$

Určete, co se stane po aplikaci permutace A a následně B na soubor čísel $(51, 20, 33, 15, 2)$.

- a) $(2, 20, 51, 15, 33)$
- b) $(20, 15, 2, 33, 51)$
- c) $(2, 51, 33, 15, 20)$
- d) $(15, 20, 2, 33, 51)$
- e) $(20, 2, 15, 33, 51)$

9.

Ořechová směs obsahuje arašídy, mandle, vlašské ořechy a pistácie. Arašídy, mandle a vlašské ořechy stojí výrobce 30 Kč/kg. Pistácie výrobce stojí 60 Kč/kg. Kolik bude výrobce stát kilogram výsledné směsi, jestliže její složení zobrazuje následující graf?

- a) 30,5 Kč
- b) 33,75 Kč
- c) 35 Kč
- d) 37,25 Kč
- e) 39,15 Kč

10.

Robert se účastní cyklistického závodu. Prvních 5 kilometrů jel průměrnou rychlostí 30 km/h, pak jel čtvrtinu trasy rychlostí 36 km/h. Zbytek trasy ujel za 15 minut. Celkem mu trvalo trasu ujet 35 minut. Jaká byla Robertova celková průměrná rychlost v závodě? Odpověď zaokrouhlete na celé číslo.

- a) 30 km/h
- b) 33 km/h
- c) 35 km/h
- d) 38 km/h
- e) 41 km/h

11.

Na oslavě jsou $\frac{2}{5}$ dospělých a 70 % příbuzných oslavence. Kolik nejvíce může být na oslavě dospělých osob, které nejsou příbuznými oslavence, pokud je na oslavě 80 lidí?

- a) 24
- b) 16
- c) 28
- d) 20
- e) 22

12.

Máme sedmimístný kód, ve kterém se mohou vyskytovat pouze číslice 1–9. Kód lze zapsat jako:

ABBCADE

Každé písmeno v tomto kódu zastupuje jednu konkrétní číslici 0–9. Dále víme, že:

- Samotný kód je číslo menší než sedm milionů.
- Jsou použity číslice 3 a 8, které představují nejmenší a největší čísla v kódu.
- Číslo zapsané jako AEB by bylo menší než ABE.
- Číslo zapsané jako BBC by mělo větší hodnotu než ADE.
- Nejmenší dvojciferné číslo, které by se dalo z číslic kódu vytvořit, by šlo zapsat jako CD.

Které z následujících tvrzení je určitě pravdivé?

- a) U všech písmen v kódu můžeme určit, kterou hodnotu zastupují.
- b) D zastupuje číslici 4.
- c) Číslice, kterou zastupuje písmeno E, může být mimo jiné i 4.
- d) Pokud by v kódu nebyla číslice 4, D by zastupovalo číslici 5.
- e) B zastupuje číslici 6.

Testy studijních předpokladů

Příprava na přijímací zkoušky TSP Masarykovy univerzity

13.

Vrah zanechal vyšetřovatelům hádanku, která je měla dovést k nalezení vražedné zbraně. Na místě činu nechal dopis, který měl následující text:

Vražednou zbraň jsem zakopal, hodil do řeky nebo hodil do odpadkového koše.

Maximálně jedna z těchto indicií udává pravdivé informace.

Indicie:

- 1. Vražednou zbraň jsem hodil do řeky.*
- 2. Vražednou zbraň jsem nezakopal.*
- 3. Pokud jsem vražednou zbraň nehodil do řeky, hodil jsem ji do odpadkového koše.*

Pokud vrah v úvodu dopisu nelhal, které z následujících tvrzení může být pravdivé?

- a) Vražednou zbraň vrah hodil do řeky.
- b) Vražednou zbraň vrah nezakopal.
- c) Vražednou zbraň vrah hodil do řeky nebo je druhá indicie pravdivá.
- d) Ani jedna z indicií není pravdivá.
- e) Třetí indicie je pravdivá.

14.

Tři dívky (Anna, Petra a Iva) mají každá panenku s jiným jménem (Barbora, Tereza, Hana). Každá z dívek má pro panenku také jiné příslušenství (domeček, auto, kočárek).

Víme, že:

- Kočárek patří k panence Barboře.
- Anna nemá panenku Barboru, Petra nemá panenku Terezu a Iva nemá panenku Hanu.
- Anna má pro svoji panenku auto, nebo kočárek.

Které z následujících tvrzení je určitě pravdivé?

- a) K panence Haně patří domeček.
- b) Pokud by Anna měla panenku Terezu, k panence Haně by nepatřilo auto.
- c) Iva má panenku Barboru.
- d) Pokud by auto patřilo k panence Tereze, Anna by měla panenku Hanu.
- e) Pokud by k panence Haně patřil domeček, Hana by patřila Anně.

15.

Máme výrok:

K večeři jsem měl chleba nebo rohlík.

Pokud je tento výrok **nepravdivý**, který z následujících výroků je také **nepravdivý**?

- a) Jestliže jsem neměl na večeři chleba, měl jsem na večeři rohlík.
- b) Neměl jsem na večeři chleba nebo jsem neměl na večeři rohlík.
- c) Jestliže jsem na večeři neměl rohlík, neměl jsem ani chleba.
- d) Měl jsem na večeři chleba nebo jsem neměl rohlík.
- e) Jestliže jsem měl na večeři chleba, neměl jsem rohlík.

KRITICKÉ MYŠLENÍ

45 minut

15 úloh

Následující text je společným zadáním pro úlohy 16.–20.

Molekulární techniky umožňují stále přesnější genetické úpravy. Příkladem je metoda nazvaná TT, pomocí níž vědci provádějí cílené zásahy do DNA – mohou vypnout či opravit určitý gen nebo změnit jeho sekvenci. Úpravu lze provést do posledního písmenka přesně. Pomocí ní vědci ve světě už modifikovali třeba rajčata, pšenici nebo ovocné dřeviny. „Chmel však doposud na seznamu chyběl,“ říká Tomáš Kocábek z Ústavu molekulární biologie rostlin Biologického centra AV ČR. A právě chmel otáčivý se odborníkům z tohoto pracoviště podařilo jako prvním s použitím technologie CRISPR pozměnit.

Badatelé si účinnost metody vyzkoušeli na genu, který kóduje klíčový enzym zajišťující výrobu listových barviv. Důvod pro jeho volbu byl jednoduchý – jeho vypnutí je na rostlině dobře vidět. Pokusný chmel měl bílé, případně mozaikovitě listy.

Nyní se tým zaměří na cílené změny v genech zodpovědných za tvorbu hořkých kyselin, které jsou pro pivovarnický průmysl důležité. A dále takzvaných prenylovaných flavonoidů, jež působí mimo jiné proti rakovině, bakteriím a zánětům.

Zdroj: KLIKA, Jan. Vědci udělali první krok ke geneticky upravenému pivu, co má říz. Akademie věd České republiky, 2021. (<https://www.avcr.cz/cs/veda-a-vyzkum/biologicko-ekologicke-vedy/Vedci-udelali-prvni-krok-ke-geneticky-upravenemu-pivu-co-ma-riz/>)

16.

Jaké je hlavní téma uvedeného textu?

- a) Geneticky modifikované rostliny jsou bezpečné.
- b) Pro výrobu piva je třeba upraveného chmelu.
- c) Ovocné dřeviny a jejich modifikace.
- d) Geneticky modifikovaný chmel.
- e) Popis chmelu jako vegetativně množené rostliny.

17.

Které z následujících tvrzení vyplývá z textu?

- a) CRISPR je metoda, která se využívá pro úpravu RNA.
- b) Test metody proběhl na genu, který kóduje enzymy zajišťující výrobu listových barviv.
- c) Rajčata ještě nikdy nebyla modifikována.
- d) Chmel není vegetativně množená rostlina.
- e) Metoda CRISPR náhodně přeskládá části DNA rostliny.

Testy studijních předpokladů

Příprava na přijímací zkoušky TSP Masarykovy univerzity

18.

Co bude výzkumný tým upravovat dále?

- a) rajčata
- b) banánovník
- c) další vegetativně množené rostliny
- d) enzymy v listech chmele
- e) geny zodpovědné za hořkost chmele

19.

Na základě informací z textu označte tvrzení, které **není** pravdivé.

- a) Molekulární techniky jsou stále přesnější.
- b) Prenylované flavonoidy způsobují hořkost chmele.
- c) Chmel do této doby nebyl nikdy geneticky upravován pomocí technologie CRISPR.
- d) Hlavním autorem výzkumu byl Praveen Awasthi.
- e) Pomocí technologie CRISPR byla upravována mimo jiné rajčata a pšenice.

20.

V čem spočívá výhoda metody CRISPR?

- a) Do organismů není třeba přenášet jiné geny.
- b) Jedná se o nejpřesnější metodu.
- c) Je výhodná pouze u rostlin kvůli jejich stavbě genu.
- d) Nemá žádné výhody, ale jedná se o jedinou funkční metodu.
- e) Jedná se o jedinou spolehlivě funkční metodu.

Následující text je společným zadáním pro úlohy 21.–22.

Trestní zákoník § 212

Dotační podvod

(1) Kdo v žádosti o poskytnutí dotace, subvence nebo návratné finanční výpomoci nebo příspěvku uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo použije, v nikoli malém rozsahu, prostředky získané účelovou dotací, subvencí nebo návratnou finanční výpomocí nebo příspěvkem na jiný než určený účel.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 a byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.

21.

V jakém z následujících případů bude pachatel potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let?

- a) V případě, že zamlčí podstatné údaje a dojde k malé škodě.
- b) V případě, že dotaci využije na jiný než určený účel a nedojde k velké škodě.
- c) V případě, že dotaci nepřijme.
- d) V případě, že poskytne hrubě zkreslené údaje a vznikne větší škoda.
- e) V případě, že uvedl nepravdivé údaje a byl v posledních třech letech odsouzen.

22.

Který z následujících pachatelů může být potrestán nejdelším odnětím svobody?

- a) Ten, kdo zamlčoval podstatné údaje a byl v posledních třech letech odsouzen.
- b) Ten, kdo výrazně upravil údaje a byl v posledních třech letech potrestán.
- c) Ten, kdo zamlčoval podstatné údaje, a došlo k malé škodě.
- d) Ten, kdo hrubě zkreslil podstatné údaje, a došlo k velké škodě.
- e) Ten, kdo zkreslil podstatné údaje a v posledních třech letech byl potrestán.

Následující text je společným zadáním pro úlohy 23.–26.

Tokamak je typ magnetické nádoby. Nyní se nejvíce používá při výzkumu termojaderné fúze pro udržení vysokoteplotního plazmatu. Tokamaky mají prstencový tvar, kolem kterého je vinuta cívka, jejíž magnetické pole zabraňuje interakce plazmatu a stěny nádoby. Aby byla v tokamaku pro fúzi dostatečná teplota, musí se plazma neustále zahřívat pomocí dodatečného ohřevu.

Existují tři základní metody ohřívání plazmatu v tokamaku. Hlavní typ ohřevu plazmatu je ohřev pomocí elektrického proudu. Ten plazma ohřívá na základě jeho odporu, který se ale s narůstající teplotou snižuje a účinnost metody tak postupně klesá. Kromě ohřevu proudem je tedy nutné ohřívát plazma buď mikrovlnným zářením, nebo vstřikováním svazků urychlených neutrálních částic. Ve fúzních elektrárnách však nebudou tyto dodatečné ohřevy trvale potřeba, protože energie uvolněná fúzí bude plazma dostatečně zahřívat. Bude tak stačit počáteční impulz, který fúzi zažehne.

Za hlavní tokamaky, které jsou v současné době v provozu, lze považovat evropský JET, japonský JT-60 a francouzský tokamak Tore Supra. Právě na tokamaku JET bylo poprvé uvolněno termojadernou fúzí významnější množství energie. Tento tokamak dosáhl v roce 1991 Lawsonova kritéria $Q = 0,65$ (poměr energie, jenž je potřeba plazmatu dodat a energie uvolněné při termojaderné fúzi), a drží tak dosavadní rekord. Aby se ale dalo uvažovat o využití tokamaku jako elektrárny, je potřeba, aby $Q > 10$. I o to se pokusí právě budovaný mezinárodní tokamak ITER.

Zdroj: seminární práce o termojaderných reakcích a jejich využití

Testy studijních předpokladů

Příprava na přijímací zkoušky TSP Masarykovy univerzity

23.

Které z následujících tvrzení **odporuje** uvedenému textu?

- a) Tokamaky se nyní používají pouze k výzkumu chování plazmatu.
- b) Tokamak JET dosáhl dosud nejvyššího Lawsonova kritéria.
- c) Ve fúzních elektrárnách bude potřeba zahřívat plazma kromě elektrického proudu i mikrovlnami nebo vstřikováním svazku urychlených neutrálních částic.
- d) Tokamak není jediným způsobem udržení fúze.
- e) Nejdůležitějším způsobem ohřevu je ohřev pomocí elektrického proudu.

24.

Které z následujících tvrzení o ohřevu plazmatu v tokamacích podle uvedeného textu platí?

- a) Hlavním typem dodatečného ohřevu je ohřev pomocí vstřikování urychlených neutrálních částic.
- b) V termojaderných elektrárnách nebude trvale žádný dodatečný ohřev plazmatu třeba.
- c) V tokamacích se nyní nejčastěji používá ohřev pomocí mikrovln.
- d) Účinnost všech typů ohřevů plazmatu s narůstající teplotou plazmatu klesá.
- e) Mikrovlny plazma zahřívají díky jeho vnitřnímu odporu.

25.

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- a) Ke zbudování termojaderné elektrárny je potřeba, aby energie uvolněná při termojaderné fúzi byla minimálně desetkrát větší než energie potřebná k ohřevu plazmatu.
- b) První právě budovaná termojaderná elektrárna ponese název ITER.
- c) Účinnost ohřevu plazmatu elektrickým proudem s rostoucí teplotou klesá kvůli jeho narůstajícímu odporu.
- d) Fúzní elektrárna musí mít Lawsonovo kritérium minimálně $Q = 0,65$.
- e) Za hlavní tokamaky, které jsou v současné době v provozu, můžeme považovat evropský JET, japonský JT-60, francouzský Tore Supra a mezinárodní ITER.

26.

Která z následujících možností by se nejlépe hodila jako název uvedeného textu?

- a) Termojaderná fúze – energie budoucnosti
- b) Štěpné a syntetické jaderné reakce
- c) Tokamaky – ohřev plazmatu
- d) Způsoby ohřevu plazmatu v tokamacích
- e) Tokamak Jet

27.

Většina zkamenělin představuje pouze zbytek tvrdé schránky nebo kostry. Podobně jako je mušle, kterou sebereme na dovolené vyplavenou na pláži, už jen neživým pozůstatkem po uhynulém živočichovi, také fosilie trilobita je často jen zkamenělinou pevné schránky. A zrovna tak jako lastura z pláže neprozradí, jak přesně vypadala měkká část mlže – původního obyvatele schránky –, ani trilobity bychom neznali tak, jak známe dnes, kdyby se k našemu štěstí v některých případech nezachovaly i měkké části těl těchto pradávných obyvatel moří a oceánů.

Zdroj: ČERNOCH, Viktor. Schránky trilobitů prozrazují tajemství ordovických moří. Akademie věd České republiky, 2020. (<https://www.avcr.cz/cs/veda-a-vyzkum/vedy-o-zemi/Schranky-trilobitu-prozrazuji-tajemstvi-ordovickych-mori/>)

Na základě informací z textu označte **nepravdivé** tvrzení:

- a) Ze zkamenělin lze vždy poznat měkkou část původního obyvatele.
- b) Fosilie trilobita je často jen zkamenělinou pevné schránky.
- c) Znalosti o trilobitech jsou k dispozici díky nálezům měkké části.
- d) Mušle je jen neživým pozůstatkem po uhynulém živočichovi.
- e) Z lastury nepoznáme přesnou podobu jejího obyvatele.

28.

Dlužník je v úpadku, jestliže má více věřitelů a po dobu delší než 30 dnů není schopen plnit své závazky. Když je dlužník právnickou osobou nebo fyzickou osobou nebo fyzickou osobou – podnikatelem, je v úpadku i tehdy, je-li předlužen, tj. když má více věřitelů a souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku. Úpadek hrozí, lze-li důvodně předpokládat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splatit podstatnou část svých peněžních závazků.

Zdroj: RYSKA, Radovan. Právo pro střední školy. 4. vyd. Praha: Fortuna, 2000.

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- a) Podnikatel je předlužen, i pokud má jednoho věřitele, kterému ale dluží více, než je hodnota jeho majetku.
- b) Podnikatel nemůže být v úpadku, aniž by byl předlužen.
- c) Pokud má dlužník více věřitelů, vůči kterým není okamžitě schopen plnit své závazky, dostává se okamžitě do úpadku.
- d) Pokud je dlužník fyzickou nebo právnickou osobou, je vždy také podnikatelem.
- e) Pokud dlužník v současné době plní řádně všechny své závazky věřitelům, ale lze důvodně předpokládat, že v budoucnu nebude schopen jejich podstatnou část plnit, hrozí mu úpadek.

Testy studijních předpokladů

Příprava na přijímací zkoušky TSP Masarykovy univerzity

29.

V tabulce jsou uvedeny ovocné stromy a keře v tisících kusech v ČR.

	2017	2018
Jabloně	10 806	10 574
Hrušně	927	936
Broskvoně	190	172
Meruňky	542	519

Zdroj: *Ovocné stromy a keře, sklizeň ovoce, produkční plocha, 2017, 2018. Český statistický úřad [online].* (<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&skupId=1026&katalog=30840&pvo=ZEM10&pvo=ZEM10>)

Na základě dat v tabulce vyberte pravdivé tvrzení:

- a) Jabloní, broskvoní a meruňky v roce 2018 oproti roku 2017 ubylo.
- b) Třetí největší počet z uvedených ovocných stromů v roce 2017 má broskvoň.
- c) V roce 2017 bylo méně jabloní než v roce 2018.
- d) Počet meruňek se v roce 2018 zvětšil.
- e) Počet hrušek v roce 2017 byl menší než počet meruňek v roce 2018.

30.

V tabulce je uvedena sklizeň ovoce v ČR v tisících.

	2018	2019
Jablka	151 528	99 496
Hrušky	7 213	6 130
Broskve	962	546
Meruňky	2 255	2 872

Zdroj: *Ovocné stromy a keře, výnos a sklizeň ovoce, včetně domácností, 2018, 2019. Český statistický úřad [online].* (https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&skupId=1026&katalog=30840&pvo=ZEM02M&pvo=ZEM02M&c=v3~8__RP2018)

Na základě dat v tabulce vyberte pravdivé tvrzení:

- a) V roce 2018 se sklídilo 7 213 broskví.
- b) Jediné ovoce, které v měřeném období zaznamenalo nárůst sklizně, byly hrušky.
- c) Největší absolutní pokles sklizně v měřeném období je u jablek.
- d) Hrušek se v roce 2018 sklídilo méně než meruňek v roce 2019.
- e) Počet sklizených broskví se v měřeném období snížil o 531.

UVAŽOVÁNÍ V ANGLICKÉM JAZYCE

45 minut

15 úloh

The following text is a common assignment for questions 31.–35. It is a modified article “Why Better Mental Health Care Won’t Stop Mass Shootings, According to a Psychiatrist” available on Reader’s Digest. Numbers in brackets indicate the order of the sentences.

(1) When something as horrific as a mass shooting happens, people immediately look for someone – or something – to blame. (2) They want to know how the seemingly _____ managed to happen and, more often than not, come to the _____ that the shooter’s mental health is to blame. (3) In a way, that makes sense, because when you read about the crimes these people _____ it’s natural to conclude that only a person living with serious mental illness is capable of something like that. (4) But the numbers tell a different story.

Source: FENTON, Lynne. Why Better Mental Health Care Won’t Stop Mass Shootings, According to a Psychiatrist. Reader’s Digest, 2023. (<https://www.rd.com/article/mental-health-mass-shootings/>)

31.

Which of the following pairs of words best fills in the gaps in the sentence number (2)?

- a) rational; consequence
- b) unthinkable; conclusion
- c) unreasonable; beginning
- d) extraordinary; conclusive
- e) sensible; result

32.

Which of the following words or phrases best fill in the gap in the sentence number (3)?

- a) carry out
- b) execute
- c) complete
- d) commit
- e) achieve

33.

Sentence number (1) contains the verb *to blame*. Which of the following expressions has the most similar meaning to this word? The context of the sentence is also important.

- a) to accuse
- b) to criticize
- c) to arrest
- d) to attack
- e) to betray

Testy studijních předpokladů

Příprava na přijímací zkoušky TSP Masarykovy univerzity

34.

Sentence number (3) contains the word *mental*. Which of the following words is in the context of the sentence the best antonym (a word with the opposite meaning) of this word?

- a) psychic
- b) spiritual
- c) bodily
- d) corporeal
- e) physical

35.

Sentence number (2) contains the idiomatic phrase *more often than not*. Which of the following words has the most similar meaning to this phrase? The context of the sentence is also important.

- a) never
- b) rarely
- c) occasionally
- d) usually
- e) sporadically

36.

Decide which proverb fits the situation or problem stated below the most.

Jacob signed up for another project despite the fact that he can't finish his own project in time.

- a) Don't bite off more than you can chew.
- b) Don't blow your own trumpet.
- c) Don't cast pearls before swine.
- d) Don't cross that bridge until you come to it.
- e) Don't judge a book by its cover.

37.

Which one out of the five words below deviates the most from the meaning of the others?

- a) affecting
- b) interesting
- c) fascinating
- d) gripping
- e) breathtaking

38.

Imagine waking up after a night of heavy snowfall – you look out the window and see a world of white. But if you turn on a faucet or open the freezer, you'll notice that liquid water and ice usually appear clear. So, why is snow white?

When it comes to understanding how H₂O, an inherently clear substance, can transform into something white, Kenneth Libbrecht, a professor of physics at the California Institute of Technology, and author of snowcrystals.com, a site about the physics of snowflakes, used the following analogy. „If you take a piece of glass, like a windowpane, which is obviously clear, but then you get a hammer out and you smash the pane into little bits of glass... now it's white.“

Libbrecht said the key to this difference is how light interacts with a single surface like a window versus multi-faceted surfaces like broken glass, and that the same concept applies to snow.

Source: MEANS, Tiffany: Why is snow white? Livescience.com, 2020. (<https://www.livescience.com/why-is-snow-white.html>)

Based on the information in the text, decide which of the following statements is **false**:

- a) Kenneth Libbrecht is a professor at the California Institute of Technology.
- b) Snowcrystals.com is a website about physics of snowflakes.
- c) Snow is white because of multi-faceted surface.
- d) Ice is usually white.
- e) Unbroken glass is usually transparent.

39.

The first life on Earth could have evolved in warm pools of water on islands speckling a vast, planet-wide ocean.

The oldest confirmed life on Earth is 3,5 billion years old, only a billion years after the planet formed. Traces of possible life have also been found in rocks dating back 3.7 billion years and 3,95 billion years. These specimens are controversial, but they could hint that life evolved very soon after the planet's atmosphere and oceans developed.

The origins of said life are also controversial. Life – on Earth, anyway – requires basic building-block molecules (amino acids and nucleotides) to chemically react, forming complex molecules such as proteins, RNA and DNA. This transition from building blocks to long molecular chains is called polymerization, and it requires specific temperatures and conditions to occur.

Source: PAPPAS, Stephanie: First life could have evolved on ancient islands? Livescience.com, 2021. (<https://www.livescience.com/ancient-island-life.html>)

What is the main topic of this article?

- a) Age of the Earth.
- b) Possible place of a first life.
- c) Structure of the first life forms.
- d) RNA and DNA of fishes.
- e) Length of molecular chains.

Testy studijních předpokladů

Příprava na přijímací zkoušky TSP Masarykovy univerzity

40.

Which of the following options is the best meaning of the idiomatic phrase *beat around the bush* in the text bellow?

Brendan Rodgers is still the right man to turn things around at Leicester for sure. The last couple of results haven't been ideal at all, let's not beat around the bush. But the players that are there are his players. They're not playing terribly bad at the moment, it's just simple mistakes that have cost us.

Source: MOLLOY, Nathan. *Leicester City Legend Backs Brendan Rodgers To Steady The Ship*. *balls.ie*, 2022. (<https://www.balls.ie/ladbrokes/leicester-city-legend-backs-brendan-rodgers-to-steady-the-ship-526625>)

- a) to go strictly to the point
- b) to skip the details
- c) to misunderstand
- d) to make something seem more important than it actually is
- e) to avoid the point

41.

Choose the option that **the least** corresponds to others.

- a) united : divided
- b) important : significant
- c) strange : ordinary
- d) busy : idle
- e) desperate : hopeful

42.

Choose the most suitable term for the words *literary device*, *representation of symbolic*, *hidden meaning*.

- a) anachronism
- b) allegory
- c) analogy
- d) irony
- e) oxymoron

43.

Which of the following options has the most similar meaning to the word *precedent*?

- a) previous case
- b) translation
- c) President of the Senate
- d) dentist
- e) priority right

The following text is a common assignment for exercises 44.–45. It is a modified excerpt from an article “How long can human embryos stay frozen?” available at [livescience.com](https://www.livescience.com). Numbers in brackets indicate the order of the sentences.

(1) On Oct. 26, 2020, a healthy baby girl was born from an embryo that had been frozen for 27 years, a possible record for the longest a human embryo has stayed frozen before being born, according to recent news reports. (2) Molly Everette Gibson was born from an embryo frozen in 1992 and stored in a cryogenic (ultra-cold) freezer in the Midwest, according to The Washington Post. (3) In 2012, the embryo was packed into a liquid nitrogen shipping container and sent to an embryo adoption facility; in February of this year, the embryo was implanted into now 29-year-old Tina Gibson’s uterus, who was herself only one year old when the embryo was frozen.

44.

How old was Tina Gibson when the embryo was frozen?

- a) 1 year old
- b) 29 years old
- c) 27 years old
- d) 26 years old
- e) 12 years old

45.

What happened in 2012?

- a) The embryo was frozen.
- b) The embryo was implanted in Tina Gibson.
- c) The embryo was packed into a liquid nitrogen.
- d) The embryo died.
- e) A girl was born from the embryo.

Řešení testu 1

NUMERICKO-ANALYTICKÉ MYŠLENÍ

1. > **A** Jediným možným způsobem řešení je zkoušení jednotlivých odpovědí. Můžete si pomoci tím, že desetinná čísla budete převádět na zlomky. Pro získání odpovědi A si tak můžete levou stranu rovnice upravit tímto způsobem:

$$\left(\frac{9}{4}\right)^{-\frac{1}{2}}$$

Tedy:

$$\sqrt{\frac{4}{9}}$$

2. > **A** Délka tělesové úhlopříčky krychle je $a \cdot \sqrt{3}$, kde a je délka stěny krychle. Délka stěnové úhlopříčky krychle je potom $a \cdot \sqrt{2}$. Tato krychle má tedy stěnu délky 6 cm a tělesová úhlopříčka tak má délku $6 \cdot \sqrt{2}$ cm.
3. > **B** Je důležité si uvědomit, že se jedná o podíl dvou kladných čísel, z nichž větší je ve jmenovateli. Číslo z tak musí být z intervalu $(0; 1)$. Pro jakékoliv z tedy bude platit, že $z > z^2$.
4. > **B** Pokud označíte množství hrušek, které natrhal Ota, O a množství, které natrhal Pavel, P , tak platí:

$$O + P = 100$$

$$5O = 4P$$

Tedy sám Ota natrhá $400/9$ kg hrušek za hodinu, a natrhat 100 kg mu bude trvat dvě a čtvrt hodiny.

5. > **C** Zadání můžeme zapsat do soustavy rovnic jako:

$$4(x + y) = 3z$$

$$2z = 24$$

$$x + y + z = ?$$

6. > **D** Pro J platí: $J = -x - 1$. Pro K pak platí: $K = -x$, a pro L : $L = 2x - 1$, což se dá zapsat jako:

$$L = J - 3K$$

7. ➤ **C** Pozor na to, že hodnoty máme seřazovat sestupně, tedy od největšího čísla k nejmenšímu.
 $5/6 \doteq 0,8333$; $7/9 \doteq 0,7778$; $6/8 = 0,75$; $3/5 = 0,6$
8. ➤ **A** Po provedení permutace A dostaneme (20, 15, 2, 33, 51). Po aplikaci permutace B na tuto řadu dostaneme (2, 20, 51, 15, 33).
9. ➤ **B** Směs obsahuje 25 % mandlí, 25 % arašídů, 12,5 % pistácií a 37,5 % vlašských ořechů. Tedy 87,5 % směsi tvoří ořechy s cenou 30 Kč/kg, které tak dohromady stojí 26,25 Kč. Za pistácie pak výrobce zaplatí 7,5 Kč (12,5 % · 60 Kč). Dohromady tak kilogram směsi stojí 33,75 Kč.
10. ➤ **E** Průměrná rychlost se spočítá jako celková dráha za celkový čas. Celkový čas známe (35 minut). Prvních 5 kilometrů jel Robert rychlostí 30 km/h – víme tak, že mu je trvalo ujet 10 minut (5/30). Pak jel čtvrtinu trasy rychlostí 36 km/h, což mu trvalo 10 minut (35 – 15 – 10). Čtvrtina trasy tak musí být dlouhá 6 km. Celková dráha tedy měří 24 km. Protože ji Robert zdolal za 35 minut, jeho průměrná rychlost musí být asi 41 km/h (24 km / 35 minut).
11. ➤ **A** Pokud jsou na oslavě 2/5 dospělých (40 %) a 70 % účastníků je příbuzných oslavence, pak dospělí, kteří nejsou příbuznými oslavence, můžou tvořit maximálně 30 % účastníků oslavy. (Za předpokladu, že každý, kdo není příbuzný oslavence, je dospělý.) 30 % z 80 je 24.
12. ➤ **D** Z druhé podmínky víme, že v kódu se můžou vyskytovat číslice 3, 4, 5, 6, 7 a 8. Protože je v kódu ale použito jenom pět číslic, tak jedna z nich v kódu nebude. Z poslední podmínky pak víme, že C je 3. Z první podmínky víme, že A musí být číslice menší než 7. Protože navíc musí platit, že A je větší než D, tak A může být 5 nebo 6 a D může být 4 nebo 5. Můžeme pak najít všechny možnosti pro vynechaná čísla 4 až 7.

	A	B	C	D	E
Vynechaná 4	6	8	3	5	7
Vynechaná 5	6	8	3	4	7
Vynechaná 6	5	8	3	4	7
Vynechaná 7	5/6	8	3	4	5/6

13. ➤ **D** Z následující tabulky vyplývá, že ani jedna indicie není pravdivá a vrah vražednou zbraň zakopal.

	Výroky	Negace
1.	Řeka	Zakopal v Koš
2.	Řeka v Koš	Zakopal
3.	\neg Řeka \Rightarrow Koš	Zakopal

Testy studijních předpokladů

Příprava na přijímací zkoušky TSP Masarykovy univerzity

14. ➤ **B** Řešení představuje následující tabulka:

	Panenko	Příslušenství
Anna	Tereza/Hana	Auto
Petra	Barbora/Hana	Domeček/kočárek
Iva	Barbora/Tereza	Domeček/kočárek

15. ➤ **A** Protože výrok „K večeři jsem měl chleba nebo rohlík.“ je nepravdivý, musí platit, že k večeři jsem neměl chleba ani rohlík. Pozor na to, že hledáme určitě nepravdivé tvrzení. Také se na to můžeme dívat tak, že v tabulce hledáme ten z nabízených výrazů z odpovědí, který má na řádku chleba i rohlík s logickou hodnotou 0. Pozor také na odpověď E: protože na večeři neměl chleba, nemůžeme dělat žádné závěry ze situace, kdyby ho na večeři měl.

Chleba	Rohlík	Výrok	Negace	a)	b)	c)	d)	e)
1	1	1	0	1	0	1	1	0
1	0	1	0	1	1	0	1	1
0	1	1	0	1	1	1	0	1
0	0	0	1	0	1	1	1	1

KRITICKÉ MYŠLENÍ

16. ➤ **D** Celý úryvek z článku hovoří o tom, jak a proč se chmel geneticky upravuje. Ostatní odpovědi se mohou v textu objevovat, ale nejedná se o hlavní téma textu.
17. ➤ **B** Tato informace se objevuje ve druhém odstavci. Ostatní informace jsou smyšlené nebo lehce poupravené.
18. ➤ **E** Odpověď na tuto otázku se nachází ve třetím odstavci. Ostatní odpovědi jsou smyšlené.
19. ➤ **B** Tyto látky působí proti rakovině, bakteriím a zánětům. Tato informace je uvedena ve třetím odstavci. Ostatní odpovědi jsou pravdivé.
20. ➤ **A** Tato informace se nachází v posledním odstavci. Ostatní možnosti jsou smyšlené.
21. ➤ **D** Jedná se o případ uvedený ve čtvrtém odstavci spolu s kombinací trestného činu v prvním odstavci. Ostatní odpovědi odpovídají jiné sankci nebo jsou zcela smyšlené.

22. > **D** Opět se jedná o informaci ze čtvrtého odstavce. Za tento trestný čin může být člověk odsouzen až na pět let. Odnětí svobody na tři roky jsou v odpovědích A, B a E a odnětí svobody na dva roky v odpovědi C.
23. > **C** Vyplývá z věty: „Ve fúzních elektrárnách však nebudou tyto dodatečné ohřevy trvale potřeba, protože energie uvolněná fúzí bude plazma dostatečně zahřívat.“
24. > **B** Vyplývá z věty: „Ve fúzních elektrárnách však nebudou tyto dodatečné ohřevy trvale potřeba, protože energie uvolněná fúzí bude plazma dostatečně zahřívat.“
25. > **A** Vyplývá z věty: „Aby se ale dalo uvažovat o využití tokamaku jako elektrárny, je potřeba aby $Q > 10$.“
26. > **C** Text hovoří obecně o tom, co jsou tokamaky a jaké metody k ohřevu plazmatu využívají.
27. > **A** Ze zkamenělin nelze vždy poznat měkkou část původního obyvatele. Ostatní odpovědi jsou v textu přímo uvedeny.
28. > **E** Vyplývá z věty: „Úpadek hrozí, lze-li důvodně předpokládat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splatit podstatnou část svých peněžních závazků.“
29. > **A** Z dat vidíme, že všech stromů uvedených v odpovědi ubylo. Jediný strom, který zaznamenal nárůst, byla hrušeň.
30. > **C** Absolutní pokles je celkové číslo, o kolik se počet zmenšil. Jelikož jablka mají největší počet, tak i tento pokles je zdaleka největší.

UVAŽOVÁNÍ V ANGLICKÉM JAZYCE

31. > **B** *Unthinkable* v překladu znamená nemyslitelný či nepředstavitelný a v kontextu věty vyjadřuje něco „zdánlivě nemyslitelného“. Na druhé vynechané místo se nejvíce hodí *conclusion*, které v překladu znamená závěr či úsudek a v kontextu věty vyjadřuje ustálenou frázi „dojít k závěru“.
32. > **D** *Commit* znamená spáchat či dopustit se a ve spojení se slovem *crime* (zločin, trestný čin) tvoří ustálené slovní spojení *commit a crime* – spáchat trestný čin.
33. > **A** *To blame* v překladu znamená vinit, obviňovat někoho. Z nabízených možností má tomuto významu nejbližší sloveso *to accuse* neboli obvinít, nařknout.
34. > **E** *Mental* v překladu znamená duševní, mentální. V kontextu věty se mluví o *mental health* čili duševním zdraví. Z nabízených možností je tedy

Testy studijních předpokladů

Příprava na přijímací zkoušky TSP Masarykovy univerzity

nejvýstižnějším antonymem výraz *physical*, znamenající tělesný, fyzický (*physical health* – fyzické zdraví).

35. ➤ **D** Fráze *more often than not* je tzv. idiom, tedy ustálené spojení slov se specifickým významem, který obvykle nelze dešifrovat z doslovného významu (např. „až naprší a uschne“). V doslovném významu tato fráze v podstatě znamená, že se něco častěji stává, než se to nestává. Díky tomu lze i bez znalosti konkrétního významu tohoto idiomu z logiky věci vyloučit všechny výrazy, které se blíží spíše tomu, že se něco moc nestává – *never* (nikdy), *rarely* (vzácně), *sporadically* (sporadicky). Přesný význam tohoto spojení je potom obvykle, *usually*.
36. ➤ **A** Doslovně přeloženo jako „neukousni si více, než dokážeš požvýkat“, tedy neber si více, než dokážeš zvládnout.
37. ➤ **A** Všechna slova znamenají zajímavý, poutavý – kromě *affecting*, které můžeme přeložit jako ovlivňující.
38. ➤ **D** Tato informace se nachází hned v prvním odstavci, kde se píše, že led je naopak průhledný.
39. ➤ **B** Ostatní odpovědi se většinou v textu vyskytují, nejedná se však o hlavní téma celého článku.
40. ➤ **E** Slovní spojení *beat around the bush* je idiom, který má svůj specifický význam, jenž lze těžko dešifrovat z doslovného překladu (zde vyhybat se ožehavému tématu hovoru). Pokud danou frázi neznáte, přečtěte si celý text a dle kontextu zkuste vyřazovací metodou zkoušet jednotlivé možnosti. Nezapomeňte také, že věta je v záporu. Českým ekvivalentem tohoto idiomu je „chodit kolem horké kaše“.
41. ➤ **B** Všechny dvojice slov kromě *important : significant* (důležitý, významný) jsou antonyma, zde se jedná o synonyma.
42. ➤ **B** *Allegory* (alegorie), jinými slovy také jinotaj, je literární prostředek, který se užívá, pokud autor chce skrýt do textu jiný význam, než jaký je jeho význam doslovný (viz např. Orwellův román *Farma zvířat*). *Anachronism* (anachronismus) popisuje situaci, kdy jsou věci či jevy umístěny do jiné doby, než kam skutečně patří (viz např. filmová adaptace *Romea a Julie* s Leonardem DiCapriem a Claire Danes v hlavních rolích), *analogy* (analogie) je porovnávání na základě shody či podobnosti, *irony* (ironie) je posměšné vyjádření mínící opak toho, co bylo řečeno, a *oxymoron* (oxymóron), česky též protimluv, označuje slovní spojení, v němž jsou jednotlivá slova významově v logickém rozporu (viz např. Villonova nejznámější balada či Máchův *Máj*).
43. ➤ **A** *Precedent* (v češtině lze též *precedens*) se využívá především v soudnictví. Význam tohoto slova se užívá v odvolání na předešlý případ (*previous case*), který se stal vzorem pro případy následující. *Translation* v překladu

znamená překlad, *President of the Senate* je předseda Senátu, *dentist* je zubař a *priority right* je přednostní právo.

44. > **A** Tato informace se nachází v poslední větě textu: „[...] in February of this year, the embryo was implanted into now 29-year-old Tina Gibson’s uterus, who was herself only one year old when the embryo was frozen.“ Ostatní možnosti jsou nepravdivé.
45. > **C** Tato informace se nachází v poslední větě textu: „In 2012, the embryo was packed into a liquid nitrogen shipping container and sent to an embryo adoption facility [...].“ Ostatní odpovědi jsou nepravdivé.